

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari (I. Malanciuc)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, Gr. Dașchevici, S. Gîrbu)

## DECIZIE

10 octombrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
judecătorii

Oleg Sternioală  
Ala Cobăneanu  
Iurie Bejenaru  
Nicolae Craiu  
Victor Burduh

examinînd recursul declarat de către Boșcanean Valentina, reprezentată de avocatul Leonid Gațcan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Boșcanean Valentina împotriva Raisei Sîrbu, intervenient accesoriu Primăria s. Holercani, raionul Dubăsari cu privire la obligarea confirmării hotarelor terenului aferent construcției,

împotriva deciziei din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Boșcanean Valentina, reprezentată de avocatul Leonid Gațcan, fiind menținută hotărârea din 29 noiembrie 2017 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari,

### c o n s t a t ă :

La 17 octombrie 2017, Boșcanean Valentina, reprezentată de avocatul Leonid Gațcan, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Raisei Sîrbu, intervenient accesoriu Primăria s. Holercani, raionul Dubăsari cu privire la obligarea confirmării hotarelor terenului aferent construcției.

În motivarea pretențiilor reclamanta a indicat că prin decizia Consiliului Holercani nr. xxxxx din 22 octombrie 1992 s-a atribuit 0,06 ha terenul aferent construcției din s. Holercani, r-nul Dubăsari, fiind eliberat la 03 martie 1993 certificatul provizoriu de autentificare a deținătorului de teren nr. xxxx.

Boșcanean Valentina a menționat că la 25 iulie 2017 a fost eliberat duplicatul nr. xxxx, care confirmă dreptul de proprietate asupra terenului cu suprafața 0,06 ha, iar din 1993 și pînă în prezent ea a achitat impozitul funciar pentru terenul respectiv, fapt demonstrat prin certificatul eliberat de Primăria Holercani nr. xxxxx din 25 iulie 2017, pe perioada fiscală 2008-2017.

S-a mai precizat că la 15 ianuarie 2017 a decedat soțul ei Boșcanean Gavriil și a inițiat procedura de perfectare a actelor pentru a dona fiului Boșcanean Ion bunurile imobile, inclusiv și lotul de pe lângă casa de locuit.

La 13 iunie 2017 de către Întreprinderea de Stat „Cadastru” a fost elaborat planul geometric al bunului imobil cu nr. xxxxx și s-a constatat că suprafața lotului de pe lângă casa de locuit constituie 0,0548 ha.

Reclamanta a mai specificat că potrivit certificatului provizoriu, se confirmă dreptul de proprietate funciară înregistrat în registrul de evidență nr. xxxxx din 3 martie 1993, asupra terenului cu suprafața 0,06 ha. Vecina Raisa Sîrbu deținea lotul de teren aferent cu suprafața de 0,17 ha, însă în urma măsurărilor de către Oficiului Cadastral Teritorial Dubăsari au fost depistate 0,1753 ha, adică un surplus de 0,0053 ha.

A solicitat reclamanta obligarea pârteii Sîrbu Raisa să-și conformeze hotarele terenului aferent construcției din s. Holercani, raionul Dubăsari, conform certificatului provizoriu nr. xxxxx din 25 iulie 2017 de autentificare a drepturilor deținătorilor de terenuri.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2017 a Judecătorei Criuleni, sediul Dubăsari, cererea de chemare în judecată depusă de către Boșcanean Valentina împotriva Raisei Sîrbu, intervenient accesoriu Primăria s. Holercani, raionul Dubăsari cu privire la obligarea confirmării hotarelor terenului aferent construcției a fost respinsă integral ca neîntemeiată (f.d. 37, 40-43).

Manifestînd dezacord față de hotărîrea primei instanțe, la 27 decembrie 2017, Boșcanean Valentina, reprezentată de avocatul Leonid Gațcan, a contestat-o cu apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Prin decizia din 5 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Boșcanean Valentina, reprezentată de avocatul Leonid Gațcan, fiind menținută hotărârea din 29 noiembrie 2017 a Judecătorei Criuleni, sediul Dubăsari (f.d. 84, 85-89).

Pentru a hotărî astfel instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea corectă a cauzei și în consecință a adoptat o hotărîre întemeiată.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 20 iunie 2018, Boșcanean Valentina, reprezentată de avocatul Leonid Gațcan, fiind împuternicit prin mandatul nr. xxxxxx din 16 octombrie 2017 (f.d. 6), a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului s-a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță, nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii și în consecință actele de dispoziție ale instanțelor de judecată au fost adoptate cu încălcarea normelor de drept procedural.

Totodată, recurenta a mai precizat că instanțele de judecată judecînd litigiul, au constatat că noul proprietar ca urmare a încheierii contractului de donație este Cebotari Maria, însă nu au cercetat chestiunea ce ține de atragerea acesteia în proces, astfel soluționînd problema drepturilor unei persoane neantrenate în proces.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că la dosar este anexată scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2018, prin care a fost expediată copia deciziei instanței de apel în adresa părților (f.d. 90), însă la dosar nu sunt atașate probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copiei deciziei recurate, respectiv recursul fiind declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de Boșcanean Valentina, reprezentată de avocatul Leonid Gațcan, neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În motivarea concluziei enunțate se reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Actele administrate la dosar confirmă faptul că la 17 octombrie 2017, Boșcanean Valentina, reprezentată de avocatul Leonid Gațcan, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Raisei Sîrbu, intervenient accesoriu Primăria s. Holercani, raionul Dubăsari, prin care a solicitat obligarea pîrîtei Sîrbu Raisa să-și conformeze hotarele terenului aferent construcției din s. Holercani raionul Dubăsari conform certificatului provizoriu nr. xxxx din 25 iulie 2017 de autentificare a drepturilor deținătorilor de terenuri.

Judecînd cauza respectivă, prima instanță prin hotărârea din 29 noiembrie 2017 a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Boșcanean Valentina împotriva Raisei Sîrbu, intervenient accesoriu Primăria s. Holercani, raionul Dubăsari cu privire la obligarea confirmării hotarelor terenului aferent construcției, iar prin decizia din 31 octombrie 2017, instanța de apel a respins apelul declarat de Boșcanean Valentina, reprezentată de avocatul Leonid Gațcan,.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizînd situația de fapt din prezenta speță, coroborată cu probele atașate la dosar, menționează că soluția adoptată de către instanța de apel este corectă, însă sub aspectul motivării, instanța de recurs va interveni pentru a înlătura lacunele admise.

Astfel, Colegiul precizează că obiectul litigiului este obligarea Raisei Sîrbu să-și ajusteze hotarele terenului aferent construcției din s. Holercani raionul Dubăsari conform certificatului provizoriu nr. xxxx din 25 iulie 2017 de autentificare a drepturilor deținătorului de teren, cererea de chemare în judecată fiind înaintată la 17 octombrie 2017.

Însă, conform contractului de donație nr. xxxxxx din 01 septembrie 2016, Sîrbu Raisa a donat Mariei Cebotari terenul pentru construcții cu suprafața de 0,1753 ha, nr. cadastral xxxxxx și construcțiile amplasate pe acest teren: casa de locuit și construcții accesorii (f.d. 77).

Prin urmare, instanța de recurs constată că noul proprietar al lotului de teren aflat în litigiu este Cebotari Maria, fiica Raisei Sîrbu.

Avînd la bază cele relatate, Colegiul consideră oportun de a menționa prevederile art. 59 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că parte în proces (reclamant sau pîrît) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

Conform art. 166 alin. (1) și (2), lit. a), b) și c) Cod de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

În cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța căreia îi este adresată; b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) – pentru persoane juridice și întreprinzători individuali și numărul de identificare personal (IDNP) – pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant; dacă reclamantul locuiește în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces; c) numele sau denumirea pîrîtului, domiciliul ori sediul lui.

Potrivit art. 27 Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Instanța nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalității de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.

Potrivit art. 240 alin.(3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Prin urmare, instanța de recurs punctează că reclamanta Boșcanean Valentina, în cererea de chemare în judecată depusă la 17 octombrie 2017, a înaintat pretențiile sale și a indicat-o pe Raisa Sîrbu ca pîrîtă, pe când conform contractului de donație nr. xxxxxxxx din 01 septembrie 2016, Sîrbu Raisa a donat Mariei Cebotari terenul pentru construcții și construcțiile amplasate pe acesta, casa de locuit și construcții accesorii. Respectiv odată ce la momentul adresării acțiunii în judecată – 17 octombrie 2017 proprietar al terenului litigios era Maria Cebotaria, Sîrbu Raisa este pîrîtul necorespunzător în acest litigiu, în consecință pretențiile din acțiunea reclamantei față de Sîrbu Raisa sunt neîntemeiate.

În aceste condiții, instanțele de judecată urmau să respingă acțiunea depusă de Boșcanean Valentina pe motiv că a fost înaintată împotriva unui pîrît necorespunzător, fără a se expune asupra temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor invocate în cererea de chemare în judecată privind obligarea pîrîtei Sîrbu Raisa să-și conformeze hotarele terenului aferent construcției din s. Holercani, raionul Dubăsari, conform certificatului provizoriu nr. xxxxx din 25 iulie 2017 de autentificare a drepturilor deținătorilor de terenuri.

Totodată, instanța de recurs scoate în evidență și reglementările Curții Europene, unde este statuat exhaustiv că obligația de motivare a hotărîrilor judecătorești, se regăsește în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului și își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri

să prezinte judecătorului observațiile și argumentele sale (CEDO, hotărîrea Werner c. Austria din 24.11.1997), combinat cu dreptul părților și că aceste observații și argumente să fie examinate în mod efectiv (CEDO, hotărîrea Van de Hurk c. Olanda din 19.04.1994), iar obligația de motivare a hotărîrilor este singurul mijloc prin care se poate verifica respectarea drepturilor menționate anterior, ca piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

Din considerentele menționate supra și având în vedere circumstanțele cazului și argumentele recurentului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Boșcanean Valentina, reprezentată de avocatul Leonid Gațcan, și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o hotărîre nouă prin care acțiunea Valentinei Boșcanean împotriva Raisei Sîrbu, intervenient accesoriu Primăria s. Holercani, raionul Dubăsari, cu privire la obligarea confirmării hotarelor terenului aferent construcției, să fie respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Boșcanean Valentina, reprezentată de avocatul Leonid Gațcan.

Se casează integral decizia din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrea din 29 noiembrie 2017 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Boșcanean Valentina împotriva Raisei Sîrbu, intervenient accesoriu Primăria s. Holercani, raionul Dubăsari cu privire la obligarea confirmării hotarelor terenului aferent construcției, pronunțînd o hotărîre nouă prin care, acțiunea Valentinei Boșcanean împotriva Raisei Sîrbu, intervenient accesoriu Primăria s. Holercani, raionul Dubăsari, cu privire la obligarea confirmării hotarelor terenului aferent construcției, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Victor Burduh